

Inledning

Det svenska postverket är världens äldsta. Dess historia går tillbaka till år 1636, då den första postförordningen utfärdades av drottning Christina. Den innebar bl.a. att särskilda postbönder - gående eller ridande - fick ansvar för postens distribution. Under 1630-talet inrättades två postlinjer till Kalmar län, nämligen Stockholm-Linköping-Vimmerby-Kalmar och Jönköping-Växjö-Kalmar. Dessa linjer var sedan under drygt två sekel de enda postförbindelserna. Genom dilligenstrafikens införande utsågs särskilda entreprenörer och postbönderna blev därmed befriade från postskyldigheterna. En särskild postdilligenstrafik påbörjades på linjerna Kalmar-Karlskrona och Kalmar-Linköping den 1 november 1862. År 1865 öppnades ytterligare linjer nämligen Kalmar-Växjö och Kalmar-Västervik. Förutsättningarna för posttransporterna förändrades radikalt år 1874 då de första järnvägarna i länet övertog dilligensernas uppgifter (Kalmar-Emmaboda och Nässjö-Oskarshamn).

Till en början fanns postkontor endast i de större städerna och verksamheten syftade i första hand till att befordra brev till och från statens befattningshavare. I Kalmar län fanns de första postkontoren i Kalmar, Vimmerby och Västervik, tillkomna under 1600-talet.

Postkontorsorganisationen började byggas ut under 1800-talet. I våra trakter fick exempelvis Målilla postkontor år 1861.

Under 1800-talet tillkom också poststationer, som i förvaltningsmässigt avseende lydde under ett postkontor och hade begränsade rättigheter att förmedla värdepost. Sådana tidiga poststationer inrättades exempelvis i Näshult (1862) och Fagerhult (1864).

Den stora förändringen under 1800-talet var dock kronobrevbäringens avskaffande. I en proposition till 1873 års riksdag hade föreslagits att "den skyldighet till fortskaffande av allmänna kungörelser, brev och kallelser i tjänsteärenden, som under benämning av kronobrevbäring ålägg krono-, skatte- och allmänna frälsehemman skulle upphöra" med utgången av samma år. Ett förslag som också bifölls av riksdagen.

Från den 1 januari 1874 inrättades ett stort antal poststationer i landet.

Av en redogörelse den 15 maj 1874 från Generalpoststyrelsen till regeringen framgår att inte mindre än 85 poststationer tillkom enbart i Kalmar län. Dessutom tillkom 26 nya postföringslinjer, bl.a. mellan Mörlunda och Tvetå samt Klöfdala och Järeda (vardera med en tur i veckan, fram och åter). För Virserums del fanns redan en postföringslinje mellan Näshult och Målilla som passerade Virserum, någon ny linje behövdes därför inte.